

فهرست

۷	درس نامه لغت ددهم
۲۱	درس نامه لغت یازدهم
۳۶	درس نامه لغت دوازدهم
۵۵	پرسش‌های لغت ددهم
۵۹	پرسش‌های لغت یازدهم
۶۳	پرسش‌های لغت دوازدهم
۶۸	درس نامه املای ددهم
۸۰	درس نامه املای یازدهم
۸۸	درس نامه املای دوازدهم
۹۴	پرسش‌های املای ددهم
۹۹	پرسش‌های املای یازدهم
۱۰۴	پرسش‌های املای دوازدهم
۱۰۹	درس نامه تاریخ ادبیات ددهم
۱۱۵	درس نامه تاریخ ادبیات یازدهم
۱۲۱	درس نامه تاریخ ادبیات دوازدهم
۱۲۶	پرسش‌های تاریخ ادبیات ددهم
۱۲۷	پرسش‌های تاریخ ادبیات یازدهم
۱۲۹	پرسش‌های تاریخ ادبیات دوازدهم
۱۳۱	درس نامه آرایه‌های ادبی
۱۵۱	پرسش‌های آرایه‌های ادبی
۱۷۲	درس نامه زبان فارسی
۲۰۰	پرسش‌های موضوعی زبان فارسی
۲۳۰	پرسش‌های جامع زبان فارسی
۲۴۲	پرسش‌های قرابت معنایی ددهم
۲۴۶	پرسش‌های قرابت معنایی یازدهم
۲۵۰	پرسش‌های قرابت معنایی دوازدهم
۲۵۴	پرسش‌های جامع قرابت معنایی
۲۹۹	آزمون‌های جامع
۳۱۵	پاسخ نامه تشریحی
۳۸۷	پاسخ نامه کلیدی

نمودار پیکانی

شکل های مختلف نمودار پیکانی

۱- وابسته های پیشین + هسته، مثال:

این خانه - استاد اسدی - عجب هواي! - همین دو دانشمند

۲- هسته + وابسته های پسین، مثال:

خانه بزرگ - استادم - هوای خوب شمالی - دانشمند بزرگ جهان

۳- وابسته های پیشین + هسته + وابسته های پسین، مثال:

این خانه بزرگ - همین استاد خوبم - کدام هوای خوب شمالی؟ - دو دانشمند بزرگ ایرانی

۴- وابسته های پیشین + ممیز + هسته [...], مثال:

دو دستگاه خانه - چهار عزاده توب چنگی - همین پنج دهنده دکان نانوایی

۵- [...] + هسته + صفت (رنگ) + صفت صفت (رنگ رنگ) [...], مثال:

لباس آبی سیر - کدام پیراهن سبز يشمی؟ - پیراهن سبز يشمی پریسا

۶- [...] + هسته + قید صفت + صفت [...], مثال:

دختری فوق العاده باهوش - همین انسان بسیار خردمند - هوای نسبتاً خوب پاییزی شمال

۷- [...] + هسته + مضارف الیه + مضارف الیه مضارف الیه [...], مثال:

کیف پسر همسایه - کتاب تاریخ ایران ما - همین باغ روستای احمدآباد اصفهان

۸- [...] + هسته + وابسته های پیشین + مضارف الیه [...], مثال:

هوای این اتاق - بزرگ ترین پنجره دومین کلاس - کنار بهترین ساحل دریا

۹- [...] + هسته + مضارف الیه + صفت مضارف الیه [...], مثال:

هوای شهر زیبا - قله کوه بلند دماوند - بهترین معلم کلاس سوم ما

نتیجه گیری:

برای رسم نمودار پیکانی به ترتیب زیر عمل می کنیم:

۱- ابتدا هسته را مشخص می کنیم:

همین پنج دستگاه یخچال سفید شیری خانه نسبتاً بزرگ

۲- با توجه به هسته، اگر وابسته وابسته داشتیم؛ آن‌ها را شناسایی و به وابسته‌اش وصل می‌کنیم:

همین پنج دستگاه یخچال سفید شیری خانه نسبتاً بزرگ

۳- وابسته‌های وابسته بعد از هسته به همراه وابسته به هسته وصل می‌شوند، با رعایت اولویت پیشین‌ها

به ترتیب نزدیکی به هسته:

همین پنج دستگاه یخچال سفید شیری خانه نسبتاً بزرگ

۴- وابسته‌های پیشین یا وابسته‌های قبل از هسته، در انتهای با رعایت اولویت پیشین‌ها به ترتیب

نزدیکی به هسته وصل می‌شوند:

همین پنج دستگاه یخچال سفید شیری خانه نسبتاً بزرگ

هشدار مهم:

در نمودار پیکانی، معمولاً اسم را به صفت وصل نمی‌کنیم:

نمودار نادرست: هوای خوب تهران بزرگ

مثال اگر بخواهیم «وابسته وابسته» را در مصراحت‌های زیر ترسیم کنیم، کدام مورد متفاوت است؟

(۱) ابروی دوست کی شود دست‌کش خیال من (۲) کی طمع در گردش گردون دون پرور کنم

(۳) دور باد آفت دور فلک از جان و تنفس (۴) هزار گونه سخن در دهان و لب خاموش

پاسخ نمودار وابسته‌های وابسته:

گزینه (۱): دست‌کش خیال من

گزینه (۲): گردش گردون دون پرور

گزینه (۳): آفت دور فلک

گزینه (۴): هزار گونه سخن

مثال نمودار کدام گروه‌واژه، غلط است؟

(۱) این غلام حافظ خوش‌لهجه خوش‌آواز

(۲) پریشانی شب‌های دراز غم معشوق

(۳) شب‌های نسبتاً گرم تابستان گذشتہ

(۴) بزرگ‌ترین اخترشناس قرن بیستم جهان

پاسخ شکل صحیح: این غلام حافظ خوش‌لهجه خوش‌آواز

۱- وابسته‌های پیشین را هم می‌توان به طور مستقیم به هسته (مثل ککور) یا به تمام هسته و وابسته‌های پیشین وصل کرد.

هر دو گزینه صحیح است و البته نظر ککور صحیح‌تر!!

فرهنگ هم‌آوایی

سیاهی‌ها	أشباح	آینده	آجل
همانندان	أشباء	شتات‌کننده	عاجل
گمراه‌کردن	اغوا	ماه فوروردين	آذار
غنى‌گردیدن	إغوا	اذيت	آزار
درد و رنج	آل	آتش	آذر
پرچم	علم	پدر ابراهیم	آزر
لغو کردن	الغا	بله	آری
آموختن	القا	برهنه	عاری
امیری	إمارة	مبخشی در شیمی	آلی
آبادانی	عمارت	شریف	عالی
آرزو	أمل	پیروان	آبیاع
کار	عمل	سرشت‌ها	اطباع
نسبت‌دادن	انتساب	لوازم خانه	اثاث
گماشتن	انتصاب	بنیاد	اساس
رانده‌شدن	انتفاء	مرگ	آجل
نفع بردن	انتفاع	شتات‌کننده	عجل
ماه سوم بهار	ايار	ياري‌کردن برای بردن بار	إحمال
ارزش	عيار	سيستي‌کردن	إهمال
سرکش	باغي	حال‌ها	آحوال
بقیه، استوار	باقي	ترس‌ها	آهوال
دریا	بحر	زمین	ارض
نصیب، بهره	بهر	ارزش	ارز
بیزاری	برائت	بيان	عرض
برتری	براءت	أبرو	عرض
نام درختی	ناق	شلوار	ازار
یکتا، سقف	طاق	چهره	عذار
مهلت‌دادن	تأجیل	اسم‌ها	آسماء
عجله‌کردن	تعجيل	گوش‌ها	آسماع
دردمندی	تألم	طلب غله کردن	استغلال
آموختن	تعلّم	طلب قله کردن	استقلال
		زندانی	اسیر
		كره آتش	اثير
		افشره	عصير

گرانبها	ثمين	اندیشیدن	تأمل
چاق	سمين	به عمل پرداختن	تعقل
قيمت	ثمن	اميرى کردن	تأمير
گل ياسمن	سمن	آبادکردن	تعمير
ستايش	ثنا	درنگکردن	تائني
روشنایي	سنا	رنجانيدن	تعقی
پاداش اخروی	ثواب	تفسير	تاویل
درست	صواب	مددخواهی	تعویل
ريشه دوم عددی را گرفتن	جذر	واکناری	تحويل
پسرفت آب دريا	جزر	ترساندن	تهويل
دورانديش	حازم	حد و مرز قائل شدن	تحديد
هضم کننده	هاضم	ترسانيدن	تهديد
آماده	حاضر	تجزیه کردن	تحليل
ترساننده	حاذر	لا اله الا الله گفتن	تهليل
افسوس	حرس	ربودن	تخلّس
محاصره کردن	حصر	رهایي	تخلص
مانع	حایل	بالانس	تراز
ترسناک	هایل	زینت، آرایش	طراز
ترس	خذَر	حیله و مکر	تَرب
حاضر بودن	حَضْر	شادی	طرب
پاسبانان	حرَس	خدرا به پاکی یاد کردن	تسبيح
بریدن شاخه درخت	هرَس	بامداد آمدن	تصبیح
کشت	حرَث	دعا	تعویذ
دوراندیشي	حزم	عوض کردن	تعویض
تجزیه غذا	هضم	چیرگی	تغلب
پستی	حضيض	دگرگون شدن	تقلب
کامياب	حظیظ	تور ماهیگیری	تور
سيه چشمان سپیداندام	حور	کوه طور	طور
خورشيد	هور	انجیر	تين
ناحیه	حوزه	گل، خاک	طین
حوض کوچک	حوضه	نژدیکی جستن	توسل
پيرامون	حول	به هم پيوستان	توصل
ترس	هول	ميوه	ثمر
		اسفانه	سمَر

جراحت	زخم	زندگی	حیات
درشت، ضخیم	ضخم	محوطه خانه	حیاط
روزگار	زمان	تیغ	خار
ضمانت	ضمان	پست	خوار
خاک	زمین	برخاستن	خاستن
ضامن	ضمین	طلب کردن	خواستن
پیر، پدر رستم	زال	رئیس	خان
گمراه	ضال	سفره	خوان
ماده هلاک‌کننده	زهر	بلندشده	خاسته
پشت	ظهر	ثروت	خواسته
نام سرزمینی	سبا	خود، خوشایند	خویش
باد شمال شرق	صبا	گل‌آهن	خیش
چهارپا	ستور	واحد طول	ذرع
سطرها	سطور	کشت	زرع
مانع	سد	صاحب	ذی
۱۰۰ عدد	صد	به سوی	زی
مسافرت	سفر	چانه	ذَقَن
ماه قمری	صفَر	پرنده شکاری	رَغْن
كتاب	سفر	زیرکی	ذکاء
عدد صفر	صفر	پاک شدن	زکاء
تحت	سریر	خواری	ذُل
صدای قلم	صریر	گمراهی	صلّ
فرستاده	سفیر	زشتی‌ها	ذمایم
صدا	صفیر	پیوست‌ها	ضمایم
آب شیرین	سلسال	اهل شهر ری	رازی
گل خشک	صلصال	خشندو	راضی
Mehmanی	سور	کامل، رسنده	رسا
شیبور	صور	شعرگفتن در مرگ کسی	رثا
سوره‌ها	سُور	مطلوب	رغیب
شكل‌ها	ضُور	نگهبان	رقیب
تندی، تیزی	سورت	توشه، زاییدن	زاد
شكل	صورت	نام حرف «ض»	ضاد
گل سرخ	سوری	آزار	رَجَر
ظاهري	صوري	نالیدن	صَجَر

سخن‌چینی	غمز	فراموشی	سهو
جسم‌پوشی	غمض	هشیاری	صحو
گمراه	غوى	شمშير	سيف
نیرومند	قوى	تاپستان	صيف
فریدارس	غیاث	انگشت بزرگ، قلاب	شست
اندازه‌گرفتن	قياس	عدد ۶۰	شصت
آسوده	فارغ	نور	ضياء
جداکننده	فارق	زمین زراعتی	ضياع
بن مضارع افزودن	فزا	چيزهای آشکار	ظواهر
هوا	فضا	شكوفها	زواهر
آسایش	فراغ	بيهوده	عبد
جدایی	فارق	ترش رویی	عبدس
دست‌گشادگی	فساحت	آهنگ‌نمودن	عزيزم
شیوایی	قصاحت	بزرگ	عظيم
سخن بیهوده	لغو	جنگجو	غازی
کچ شدن دهان و صورت	لقو	حکم‌کننده	قاضی
بازگشتن	مااب	حيله‌گر	غادر
عیب	معاب	توانا	قادر
آثار نیک	ماائز	چيره	غالب
هم‌عصر	معاصر	شكل	قالب
مأنوس	مألف	غلوكننده	غالى
چاق و فربه	معلوم	نوعی فرش	قالى
دردمند	مألوم	حيله	عَدَر
آشکار	علوم	ارزش	قدر
فرستاده	مامور	خوردگی	غذا
آبادان	معمور	جنگ	غرا
هزینه، درد	مؤنونت	سرنوشت، قضاوت	قضا
كمک‌کردن	معونت	شگفتی، دوری	غِرابت
كارهای مشروع و روا	مباحات	نزدیکی	قرابت
افتخار کردن	مباهات	نهایی	غربت
غمگین	متأنّر	نزدیکی	قربت
لغزنده	متعتر	دور از وطن	غریب
مشکل	معتعّر	نزدیک	قریب

زمین‌های کشاورزی	مستغلات	تأمل‌کننده	متألف
جمع مستقل	مستقلات	کوشش‌کننده	متعقل
پوشیده	مستور	پیروی‌شده	متبع
نوشته شده	مسطور	خواهایند	مطبع
شکست‌خورده	مغلوب	مسرور‌کننده	مُسرّ
واژگون	مقلوب	اصرار‌کننده	مُصرّ
پراکنده	منثور	کم عقلِ منع شده از اموال خود	محجور
پیروز	منصور	دورافتاده	مهجور
نسبت داده شده	منسوب	محل عبادت	محراب
گماشته شده	منصوب	پدربرزگ رستم	مهراب
پراکنده	ثر	حاضر شده	محضور
پیروزی	نصر	ممنوع، مانع	محظوظ / محذور
ترساننده	نذیر	خواری	مذلت
مانند	نظیر	لغزش و خطأ	مزلت
خوبی‌شاؤند	نسیب	نکوهیده	مذموم
بهره	نصیب	ضجه‌دار	مضموم
دلکش	لغز	مهلت خواهنه	مستاجل
شکستن	نقض	شتاپان	مستعجل
مناطق	نواحی	آشکار	مرئی
نهی‌شده‌ها	نواهی	رعایت کرده شده	مرعی
		منسوب به مرز	مرزی
		مورد رضایت	مرضی

مثال در همه ابیات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم آوا» دارد؛ به جز

- (۱) خلقی از دود تعین به جنون گشت علم شمع‌ها گل به سر از شوخي پرچم برخاست
- (۲) ز خودداری ندانستیم قفر عیش آزادی دل غافل به کنج خانه مدفون کرد صحراء را
- (۳) عمری است که چون آینه در بزم خیالت حیرت نگه یک مژه خواب است دل ما
- (۴) اسیر چاه زخдан توست یوسف دل مگر که زلف تواش برکنَد ز چاه عمیق

پاسخ هم آواها: گزینه (۱): علم: پرچم - آلم: درد و رنج

گزینه (۲): قدر: ارزش - غدر: حیله و مکر

گزینه (۳): اسیر: گرفتار - عصیر: عصاره - اثیر: کره آتش

مثال در همه ابیات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم آوا» دارد؛ به جز

(۱) رسم امارت از همه عالم بر او فتاد
 تاج سعادت از سر گردون در او فتاد

(۲) صبر کن ای شیشه بر سنگ جفای محتسب
 گردن این دشمن عشت، خداخواهد شکست

(۳) بیدار باد بخت جوانت که چرخ پیر
 در مكتب رضای تو طفل تعالم است

(۴) آن غذا در بدن چو یابد نظم
 خون شود در تن از حرارت هضم

پاسخ گزینه (۱): امارت: امیری - عمارت: آبادانی / گزینه (۳): تعالم: آموختن - تالّم: دردمندی / گزینه (۴): هضم: تجزیه و تحلیل غذا - حزم: دوراندیشی

آخرین درس: جمله شماری

نکته‌های جمله شماری

۱ هر فعلی نشانه یک جمله است، مثال:

گفته بودم / چو بیایی / غم دل با تو بگویم / چه بگویم / که غم از دل برود / چون تو بیایی (۶ جمله)
 افعال حذف شده را نیز می‌شماریم، مثال:

هر کاو نکند فهمی زین کلک خیال‌انگیز / نقشش به حرام [باشد] / ار خود صورتگر چین باشد (۳ جمله)
 به جان او [قسم می‌خورم] / که به شکرانه جان برافشانم / اگر به سوی من آری پیامی از بر دوست (۳ جمله)

۲ «منادا» شبه‌جمله است و جزء جمله شمرده می‌شود، مثال:
 علی / ای همای رحمت / تو چه آیتی خدا را / که به ماسوا فکنده همه سایه هما را (۴ جمله)

۳ «صوت» هم شبه‌جمله است و جزء جمله شمرده می‌شود، مثال:
 هان / ای دل عربت‌بین / از دیده عبر کن / هان / ایوان مداری را آیینه عبرت دان (۵ جمله)

۴ گاهی «ای» بدون منادا می‌آید، مثال:

ما در پیاله عکس رخ پار دیده‌ایم / ای [کسی که] / بی خبر [هستی] / ز لذت شرب مدام ما (۳ جمله)
 ۵ گاهی «ای» به معنی دانی، آهان، صوت است، مثال:

ای، / من آن روباه صحراء [هستم] / کز کمین سر بریدندم برای پوستین (۳ جمله)

مثال تعداد جمله‌های کدام گزینه، با بقیه متفاوت است؟

(۱) بادهنوشی که در او روی و ریای نبود بهتر از زهدفروشی که در او روی و ریاست

(۲) در خم زلف تو آن خال سیه دانی چیست؟ نقطه دوده که در حلقة جیم افتاده است

(۳) به جانت ای بتشریین دهن که همچون شمع شبان تیره مرادم فنای خویشتن است

(۴) فقیه مدرسه دی مست بود و فتوی داد که می حرام ولی به ز مال اوقاف است

پاسخ تعداد جمله‌های ابیات، گزینه (۱): بادهنوشی که در او روی و ریای نبود / بهتر [است] / از زهدفروشی که در او روی و ریاست (۳ جمله)

گزینه (۲): در خم زلف تو آن خال سیه دانی / چیست / نقطه دوده [است] / که در حلقة جیم افتاده است (۴ جمله)

گزینه (۳): به جانت [سوگند می‌خورم] / ای بتشریین دهن / که همچون شمع شبان تیره مرادم فنای خویشتن است (۳ جمله)

گزینه (۴): فقیه مدرسه دی مست بود / و فتوی داد / که می حرام [است] / ولی ز مال اوقاف به است (۴ جمله)

پرسش‌های موضوعی زبان فارسی

ساختمان واژه

ویرایش اول

۱۴۵

۳۳۱- در عبارات «بسیار نویسنده‌گان نکته‌ستج و ژرفنگر در سفر، به ثبت دیده‌ها و شنیده‌های خود در مورد مسائل گوناگون فرهنگی و اخلاقی و ... پرداخته و از این رهگذر سفرنامه ارزشمند به یادگار گذاشته‌اند». به ترتیب چند واژه «وندی»، «مرگب» و «وندی - مرگب» یافت می‌شود؟ (انسانی +۸۸)

۱) شش - سه - دو ۲) شش - چهار - یک ۳) هفت - سه - دو ۴) هفت - چهار - یک

۳۳۲- در کدام ایيات واژه «مرگب» وجود دارد؟ (زبان +۹۳)

- لرزد از نیروی او ابلیس و مرگ
- جب مردان از کمال قوت است
- کارها بابنده آیین بود، شد
- کان فزون آمد ز کوشش‌های جان
- بنده حق را به دار آویختند
- الف) هر که از تقدیر دارد ساز و برگ
- ب) جبر، دین مرد صاحب‌همت است
- ج) ای که گویی بودنی این بود شد
- د) من ندارم طاقت آن تاب آن
- ه) کمنگاهان فتنه‌ها انگیختند
- ۱) الف - ب ۲) د - ه ۳) ب - ح ۴) ج - د

۳۳۳- در کدام بیت همه واژه‌های «وندی، مرگب و وندی - مرگب» دیده می‌شود؟

- ۱) به یکبار برق دوستان زر می‌اش
- وز آسیب دشمن به اندیشه باش
- ۲) تهی‌دست در خوب‌رویان می‌پیچ
- که بسیم مردم نیزند هیچ
- برآشت و گفت ای پراکنده‌گوی
- ۳) پراکنده‌دل گشت از آن عیب‌جوی
- جوانمرد را تنگ‌دستی مباد

۳۳۴- در کدام بیت تمام واژه‌های «وندی، مرگب و وندی - مرگب» وجود دارد؟

- ۱) صبح قیامتش بود پرده خواب در نظر
- هر که به خواب بیند آن نرگس فتنه‌زای را
- ۲) سوخت‌بساط‌هستی‌ام، ریخت‌بنای طاقتم
- چند پر از نفس دهم، آه شکسته‌پای را
- رخنه ملک دل مکن خنده دلگشای را
- ۳) روح شکسته‌بال را تپر و بال می‌شود
- نغمه به لب گره شود بلبل خوش‌نوای را
- ۴) صائب آتشین‌زبان چون سر حرف وا کند

۳۳۵- در عبارت «دستیابی به دانشی در زمینه زبان و نقش‌های گوناگون آن جز از راه درس و کلاس و بهره‌یابی از معلم و استمرار در فرآگیری، امکان‌پذیر نیست.» به ترتیب چند واژه «وندی»، «مرگب» و «وندی - مرگب» وجود دارد؟ (ریاضی +۸۸)

۱) دو - دو - سه ۲) سه - یک - سه ۳) سه - دو - سه ۴) چهار - یک - سه

نوع ساخت‌دستوری

۳۳۶- نوع کلمات کدام مجموعه با مجموعه‌های دیگر متفاوت است؟ (ریاضی ۸۵)

- ۱) گرفتار - برخوردار - مُدار - خردیدار
- ۲) کشتار - رفتار - نوشتار - ساختار
- ۳) کردار - دستار - جستار - سپیدار
- ۴) دیدار - شنیدار - گفتار - پنیدار

۳۳۷- در کدام گزینه، همه واژه‌ها، به ترتیب از «اسم + وند + اسم» ساخته شده‌اند؟ (زبان ۸۴)

- ۱) برابر - کاروبار - ترش‌رویی
- ۲) دوچرخه - سه‌پایه - گیرودار
- ۳) تو در تو - ده‌مرده - فرشته‌خوبی
- ۴) رویارویی - بنانگوش - سرتاسر

(خارج از کشوار ۹۵)

۳۳۸- ساختمان کدام گروه از واژه‌ها، همگی یکسان است؟

- (۱) ناخلف - نامنظم - ناگذر - ناتوان
 (۲) شیعه‌گری - وحشی‌گری - رویگری - منشی‌گری
 (۳) سالانه - بچگانه - جانانه - شبانه
 (۴) آودگی - خانگی - همیشگی - پیوستگی

۳۳۹- در همه گزینه‌ها، به جز گزینه از بن مضارع همه مصدرها با افزودن پسوند «ا» می‌توان صفت «ساخت».

- (۱) ماندن - گفتن - پذیرفتن - کوشیدن
 (۲) دانستن - رفتن - جستن - دیدن
 (۳) خندهیدن - ساختن - آموختن - گریستان
 (۴) رسیدن - گرفتن - شنیدن - خواندن

۳۴۰- اجزای ساختمان کدام واژه‌ها به ترتیب، معادل «دهش - نامنظم - زبرویس - آبرفت» است؟ (یافته ۹۶)

- (۱) روش - ناشرک - زیربنا - خداپسند
 (۲) نگارش - ناتمام - دورنما - دستفرسود
 (۳) کنش - ندار - پیش‌پرده - دستبقوس - سرنوشت
 (۴) آرامش - نادرست - دستبقوس - سرنوشت

 فعل (زمان، ساختمن، معلوم و مجھول، حذف و معنا)

(خارج از کشوار ۹۶)

۳۴۱- در عبارات زیر، «زمان افعال» به ترتیب کدام است؟

«دلّاک جوان ایل، پیام فرستاده بود که باید بی‌نیازم کنی. بیچاره خبر نداشت که بانک، فقط هزینه هفت‌های از ماهی را می‌داد»

- (۱) ماضی ساده - مضارع مستمر - ماضی مستمر - ماضی استمراری
 (۲) ماضی بعيد - مضارع التزامی - ماضی مستمر - مضارع اخباری
 (۳) ماضی نقلی - مضارع اخباری - ماضی ساده - ماضی استمراری
 (۴) ماضی بعيد - مضارع التزامی - ماضی ساده - ماضی استمراری

۳۴۲- چند فعل از افعال پیشوندی زیر، با فعل ساده نوع خود تفاوت معنایی دارد؟ (تجربی ۹۵)

«درآوردن - برافتادن - برانگیختن - برآمدن - واداشتن - برگماشتن - برخوردن - درگذشتن - برافراشتن - فراگرفتن»

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۳۴۳- در کدام بیت «فعل مجھول» وجود دارد؟

- (۱) آتش از گرمی عاشق مرده شد
 (۲) خاک رازنده کند تربیت باد بهار
 (۳) گفته ما مرده‌ای گر بشنود زنده شود
 (۴) چون خورده شد هر یکی را سه جام بدادند و گشتند زان شاد کام

۳۴۴- در کدام بیت، «حذف فعل به قرینه لفظی» صورت گرفته است؟ (زبان ۹۶)

- (۱) کجا دست گیرد دعای ویت
 (۲) یکی را که سعی قدم پیشتر
 (۳) بفرمود گنجینه گوهرش
 (۴) دعای منت کی بود سودمند

۳۴۵- معنای «ردیف» در کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟ (انسانی ۹۵)

- (۱) تنها نه من به دانه خالت مقیدم
 (۲) نام به عاشقی شد و گویند تو به کن
 (۳) آن مدعی که دست ندادی به بند کس
 (۴) شرح غمت به وصف نخواهد شدن تمام جهدم به آخر آمد و دفتر تمام شد

الگوهای جمله ناگذروگذرا

۳۴۶- اجزای اصلی جمله زیر، کدام است؟

«بی‌سواری، عادت‌نداشتن به خواندن و سودیردن از افکار و اندیشه‌های اندیشمندان و متفکران، نداشتن نویسنده و ناشر و بسیاری از ناآگاهی‌ها، عوامل اصلی فقر و قحطی کتاب در بیشتر سرزینهای جهان به شمار می‌رود.»
(رباپنی +۸۸)

۱) نهاد + متمم + فعل ۲) نهاد + مسنند + فعل

۳) نهاد + متمم + مسنند + فعل ۴) نهاد + مفعول + مسنند + فعل

۳۴۷- الگوی دستوری عبارت «حیرت در امر جهان و ندانستن راز او، چون و چرا در کار خلقت، ناپایداری و بی‌سرپا بودن جهان و ... مضامین اصلی اشعار خیامی خوانده می‌شود.» کدام است؟
(خارج از کشور +۸۹)

۱) نهاد + متمم + فعل ۲) نهاد + مسنند + فعل

۳) نهاد + متمم + مسنند + فعل ۴) نهاد + مفعول + مسنند + فعل

۳۴۸- الگوی تشکیل‌دهنده کدام عبارت، در مقابل آن، نادرست است؟
(+۹۱)
۱) او در عصر ما در کسوت یک مهاتما گاندی مسلمان، منادی یک حیات تازه برای تمام عالم می‌شد.
(نهاد + مسنند + فعل)

۲) این فقر اختیاری را بر مکنت و تجمل رایج در دستگاه صدرالدین، شیخ‌الاسلام شهر ترجیح می‌داد.
(نهاد + مفعول + مسنند + فعل)

۳) در گیری دائم در تنابع برای بقا راه، در سلوک راه کمال، انحراف از خط سیر روحانی و امری خلاف شأن انسانی تلقی می‌کرد. (نهاد + مفعول + مسنند + فعل)

۴) در دنیای ما، پرخوری و تجمل‌گرایی کمترینه مردم برای بیشترینه آن‌ها جز گرسنگی و بینوای راه دیگر باقی نمی‌گذارد. (نهاد + مفعول + فعل)

۳۴۹- با توجه به عبارات زیر، الگوی جمله چهارم کدام است؟
(+۹۵)
«قالم را برمی‌دارد و یک صفحه دراز می‌نویسد و به دستمان می‌دهد. می‌گیریم و می‌بوسیم و اجازه مرخصی می‌خواهیم.»

۱) نهاد + متمم + فعل ۲) نهاد + مفعول + مسنند + فعل

۳) نهاد + مفعول + فعل ۴) نهاد + مفعول + متمم + فعل

۳۵۰- در همه ایيات به استثنای بیت هم فعل «گذرا» و هم فعل «ناگذرا» وجود دارد.
(رباپنی +۹۰)

۱) بار بیفکند شتر، چون برسد به منزلی
کز طرفی تو می‌کشی، وز طرفی سلاسل
می‌روم و نمی‌رود ناقه به زیر محمول
تا نرسم، ز دامت، دست امید نگسلم

۲) ای که مهار می‌کشی صبر کن و سبب مرو

۳) بار فراق دوستان، بس که نشست بر دلم

۴) آخر قصد من تویی، غایت جهد و آرزو

نقش‌های دستوری

۳۵۱- نقش دستوری «موصوفها» در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

«بشنو این نکته که خود را ز غم آزاده کنی خون خوری گر طلب روزی ننهاده کنی»
۱) مفعول - نهاد ۲) نهاد - مضافق‌الیه
۳) نهاد - مفعول ۴) مفعول - مسنند

۳۵۲- نقش کلمات مشخص شده به ترتیب کدام است؟

«صبا کجاست، که این جان خون گرفته چو گل فدا نکهت گیسوی یار خواهم کرد»

(۱) قید - صفت - مضارالیه - مستند - مضارالیه (۲) قید - مفعول - نهاد - مفعول - مفعول

(۳) مستند - مفعول - متهم - نهاد - مفعول (۴) مستند - صفت - متهم - مستند - مضارالیه

۳۵۳- نقش اصلی یا تبعی واژه‌های مشخص شده، در متن زیر به ترتیب کدام است؟ (زبان ۹۲)

«مرد کت چرمی قلچماقی که ریخت شوفرا را داشت، جواب داد: چطور صاحب نداره؟ مگر

بی صاحب هم می‌شه؟ پوستش خودش، دست کم پانزده تومن می‌ازد.»

(۱) مضارالیه - مفعول - بدل - ضمیر (۲) وصفی - نهاد - مستند - نهاد - ضمیر

(۳) مضارالیه - مفعول - مفعول - نهاد - قید (۴) وصفی - مفعول - مفعول - بدل - قید

۳۵۴- نقش‌های اصلی و تبعی واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟ (ریاضت ۹۲)

«چرا غم دگران می‌کند پریشانم اگر نه رشته جان‌ها به یکدگر بسته است؟»

(۱) نهاد - قید - مفعول - مفعول - نهاد

(۲) مستند - مفعول - نهاد - مفعول - نهاد

(۳) مضارالیه - مفعول - قید - مفعول - نهاد

۳۵۵- نقش دستوری موصوف‌ها در مصraع دوم، به ترتیب کدام است؟ (زبان ۹۵)

«متاب از روزن ای ماه دل افروزم، چه اصراری که شمع کشتمام بینی و زندان غما فزا را»

(۱) مستند - مفعول (۲) مفعول - مفعول (۳) مضارالیه - مفعول (۴) مستند - مضارالیه

نقش‌های تبعی

۳۵۶- در کدام عبارت نقش «تبعی» وجود ندارد؟ (خارج از کشور ۸۹)

(۱) هرگز خداوند، جهان را و طبیعت را با پاییز و زمستان یا تابستان آغاز نکرده است.

(۲) سخن تازه از نوروز گفتن دشوار است. نوروز یک جشن ملی است که هر ساله بربا می‌شود.

(۳) نوروز، داستان زیبایی است که در آن، طبیعت، احساس و جامعه، هر سه، دست اندر کارند.

(۴) نوروز، روز نخستین آفرینش، که اهورامزدا دست به خلقت جهان زد و شش روز در این کار بود.

۳۵۷- کدام بیت فاقد نقش «تبعی» است؟

(۱) تو خود وصال دگر بودی ای نسیم وصال

(۲) از چشم خود بپرس که ما را که می‌کشد

(۳) در اندیشه ببستم، قلم و هم شکستم

(۴) از سر کشته خود می‌گذری همچون باد

۳۵۸- در همه گزینه‌ها به جز گزینه دو نوع نقش «تبعی» وجود دارد.

(۱) آسمان، کشور سبز آرزوها، میعادگاه انسان‌های خوب، پس از آن که از این زندان خاکی و رنج با دست‌های مهربان مرگ نجات یابند.

(۲) تنها پرنده نامرئی کویر، خیال، رها و آزاد همه جا در کویر جولان دارد. سایه پروازش تنها سایه کویر است.

(۳) مشت بی تاب قلیم را در آسمان کویر این نخلستان خاموش و پرمهتابی می‌گنجانم.

(۴) فرشتگان پردهداران حرم ستر عفاف ملکوت با این شهاب‌های آتشین دیوان را می‌زنند و به سوی کویر می‌رانند.

(تجربی ۹۴)

سر اگر کشته شود بر سر کاری باری
تورا رسید که چو دعوی کنی بیان داری
نه برج من که همه عالم آشیان داری
که با چنین صنمی دست در میان داری

(خارج از کشور ۹۵)

ای نصیحت‌گو به ترک گوی گوی
خطا نگر که دل امید در وفای تو بست
خلیل، بیخ ارادت برد و من نبریدم
خوبیش را دیوانه سازی و پری خوانی کنی

۳۵۹- در کدام بیت، نقش «تبعی» وجود ندارد؟

- (۱) دل اگر بار کشد بار نگاری باری
- (۲) جمال عارض خورشید و حسن قامت سرو
- (۳) بدین روش که تو طلاوس می‌کنی رفتار
- (۴) بدین صفت‌که تویی دل چه جای خدمت توست

۳۶۰- در کدام بیت نقش «تبعی» یافت می‌شود؟

- (۱) حال چوگان، چون نمی‌دانی که چیست
- (۲) تو خود وصال دگر بودی ای نسیم وصال
- (۳) حریف، عهد مودت شکست و من نشکستم
- (۴) با پری رویان، به خلوت روی در روی آوری

نقش ضمایر متصل

۳۶۱- نقش «ضمیر متصل» در کدام گزینه متفاوت است؟

گر تشنله لب از چشمۀ حیوان به در آبی
زاغ کلک من به نام ایزد چه عالی‌شرب است
ز این نقد قلب خوبیش که کردم نثار دوست
آن خال و خط و زلف و رخ و عارض و قامت

- (۱) شاید که به آبی فلت دست نگیرد
- (۲) آب حیوانش ز منقار بلاغت می‌چکد
- (۳) دل دادمش به مرده و خجلت همی‌برم
- (۴) فریاد که از شش جهتم راه ببسیرند

۳۶۲- نقش ضمایر متصل مشخص شده ـ م در کدام دو بیت یکسان است؟

تبارک الله از این فتنه‌ها که در سر ماست
گرم به باده بشویید حق به دست شماست
که رفت عمر و هنوزم دماغ، پر ز هواست
که آتشی که نمیرد، همیشه در دل ماست

- (الف) سر ـ به دنی و عقی فرونی آید
- (ب) چنین که صومعه آلوده شد ز خون دلم
- (ج) چه ساز بود که در پرده می‌زد آن مطروب؟
- (د) از آن به دیر مغانم عزیز می‌دارند

۴) الف - د

۳) ب - ج

۲) ب - د

(۱) الف - ب

۳۶۳- نقش کدام «ضمیر متصل» به قافیه، متفاوت است؟

لیکن ز ملوی تو گند است زبانم
ای دوست بمشکن به جفاها کمانم
و آن گه بشنو سحر محقق ز دهانم
چون می‌ندهد عشق یکی لحظه امامم

- (۱) ساقی، ز پی عشق روان است روانم
- (۲) می‌پرم چون تیر سوی عشرت و نوشت
- (۳) هین، آن لب ساغر بنه اندر لب خشکم
- (۴) معذور همی‌دار اگر شور ز حد شد

۳۶۴- نقش «ضمیر متصل» در کدام دو مصروف متفاوت نیست؟

(الف) که دل سنگ بسوزد چو شود واقف در دم(ب) مکن ای جان، همه‌ساله، تو به فردام حواله

(ج) بدء امشب هم از آنم، نخورم عشوه من امشب

(د) چو روی مست و پیاده قدمت را همه فرشم

۴) د - الف

۳) ج - د

۲) ب - ج

(۱) الف - ب

۳۶۵- نقش ضمیر «ـش» در پایان واژه‌های قافیه در کدام گزینه متفاوت است؟

- هر کجا هست خدایا به سلامت دارش
این همه قول و غزل تعییه در منقارش
به دو جام دگر آشفته شود دستارش
نازپرورد وصال است مجو آزارش
- (۱) آن سفرکرد که صدقافله دل همراه اوست
 - (۲) بلبل از فیض گل آموخت سخن ورنه نبود
 - (۳) صوفی سرخوش ازین دست که کج کرد کلاه
 - (۴) دل حافظت که به دیدار تو خوگشده بود

(جمله و تقدیم اجرای جمله (شیوه بلاغی))

۳۶۶- همه گزینه‌ها فاقد جمله «وابسته‌اند» مگر بیت

- آتش این راز چوب تاک می‌بینیم ما
گذشتگی ز دو عالم بود جنیت ما
در بهای سخت جان جهان باید داد
از رفتنش به گوش من آواز می‌رسد
- (۱) نیست بی اسرار وحدت می‌برستی‌های ما
 - (۲) کلاه‌گوشة اقبال ماست بی کله‌ی
 - (۳) به هوای دهنت نقد روان باید باخت
 - (۴) هر چند بی صداست چو آیینه آب عمر

(خارج از کشور +۹۶)

- جرائم و خطاو عصیان از ما بود همیشه
هر ذره کاو به وصفت گویا بود همیشه
بگذار تا دل من بر جا بود همیشه
اشکم میان مردم رسوا بود همیشه
- (۱) لطف و عطا و احسان پیوسته از تو آید
 - (۲) از تنگی دهانت یک ذره گفته باشد
 - (۳) جای دل است کویت ز آن جامران به جورش
 - (۴) تا شاهد جمالت مستور باشد از من

۳۶۸- همه ایيات به استثنای بیت فاقد جمله «وابسته‌اند»

- بازجوید روزگار وصل خویش
از درون من نجست اسرار من
همچونی دمسار و مشتاقی که دید؟
پرده‌هایش پرده‌های ما درید
- (۱) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش
 - (۲) هر کسی از ظن خود شد یار من
 - (۳) همچونی زهری و تریاقی که دید؟
 - (۴) نی حریف هر که از یاری برید

(ریاضی +۹)

- هر دو هزار فرباد از آسمان برآید
با روی تو شام بر سحر خنده
که چو حکم تو درآمد ز میان آن نبرد
که بس مشکل فتاده است این سؤالت
- (۱) از آرزوی رویت، بر آستان کویت
 - (۲) با یاد تو زهر بر شکر خنده
 - (۳) در میان دل و دین حاصل عشق تو چیست؟
 - (۴) ز من پرسی که دل داری چه گویم؟

۳۷۰- در کدام بیت شیوه بلاغی به کار نرفته است؟

- هر آن چه ناصح مشفق بگویدت ببذر
که در کمین گه عمر است مکرِ عالم پیر
یارب از مادر گیتی به چه طالع زادم؟
خبر دهید به مجنون خسته از زنجیر
- (۱) نصیحتی کنم، بشنو و بهانه مگیر
 - (۲) ز وصل روی جوانان تمتعی بردار
 - (۳) کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت
 - (۴) دل رمیده ما را که پیش می‌گیرد؟

هسته و گروه و انواع (را)

(ریاضی ۹۴) ۳۷۱- هسته گروه اسمی رو به روی همه گروه‌ها درست است، به جز.....

۱) تعیین ارزش دقیق معنایی عناصر زبان: (ارزش)

۲) مجموعه آثار ادبی گذشته این مرز و بوم: (مجموعه)

۳) رابطه همنشینی هر واحد زبانی با واحد زبانی دیگر: (رابطه)

۴) کوچک‌ترین واحد زبانی با معنای مستقیم و غیرمستقیم: (واحد)

(هنر ۴۸۱) ۳۷۲- هسته کدام گروه اسمی «وندی - مرگب» است؟

۱) ساختار صرفی و نحوی زبان فارسی معیار

۲) نگارش نوشته‌های رایج زبان فارسی

۳) به کارگیری درست مهارت‌های زبانی

۴) اساسی‌ترین ویرایش متن مختلف زبان و ادبی

۳۷۳- هسته یکی از گروه‌های اسمی در همه گزینه‌ها به جز گزینه.....، اسم «وندی - مرگب» است.

۱) با پیشرفت در صنعت بهره‌برداری از اندیشه‌های خلاق، به کمال می‌رسیم.

۲) گرافکی در نمایش، ایهام را در روند نمایش به اوج خود می‌رساند.

۳) در سراسر حوادث فرعی یک نمایش، حق گسترش طرح اصلی نمایش دیده می‌شود.

۴) گفت‌وگوهای بی‌حاصل دیپلماتیک، بهتر از گوشه‌گیری و قهر سیاسی است.

۳۷۴- در همه ایات به استثنای بیت جای مضاف و مضاف‌الیه عوض شده است.

۱) هواي کوي تو از سر نمی‌رود آري

۲) من از دست غمت مشکل برم جان

۳) مرا تا عشق صبر از دل برانده است

۴) اى دل ار سيل فنا بنيد هستي برگند

۳۷۵- در همه ایات به جز بیت جای مضاف و مضاف‌الیه عوض شده است.

۱) اين راه را نهايت صورت كجا توان بست

۲) تو را آتش عشق اگر پر بسوخت

۳) مرا رفيق موافق به وجود مى‌آرد

۴) گرگ را برگند سر آن سرفراز

وابسته‌های پیشین و پسین

۳۷۶- در عبارت «در سال‌های اخیر، چیزی که بیش از همه بر روند تحقیقات تأثیر گذاشت، منابع رایانه‌ای است.

تا جایی که این منابع، یکی از مهم‌ترین منابع تحقیق است، رایانه‌می تواند همه اطلاعات مربوط به منابع

تحقیق را در کم‌ترین حجم، هر موقع که بخواهیم در اختیار ما بگذارد.» چند «وابسته پیشین» وجود دارد؟

۱) سه ۲) چهار ۳) پنج ۴) شش

۳۷۷- در قطعه شعر «بس که بی‌شمانه و پست است این تزویر / چشم را باید بینند تا نبیند هیچ / بعد

چندی که گشودش چشم / رخش خود را دید / او / از تن خود - بس بتر از رخش - / بی خبر بود

و نبودش اعتنای با خویش / رخش آن طاق عزیز آن تای بی‌همتا / رخش رخشنده» چند «وابسته

پیشین» وجود دارد؟

۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

۳۷۸- در کدام جمله، واپسته پیشین اسم، «شاخص» نامیده می‌شود؟ (ریاضی ۸۹)

(۱) استاد ما، اسمی همه دانشجویان را می‌دانست.

(۲) عموی احمد، خانه خود را به استاد دانشگاه فروخت.

(۳) کخدای ده، برای ادای توضیحات به پاسگاه رفت.

(۴) ستون محمدی، فرماندهی عملیات را به عهده گرفت.

۳۷۹- در متن زیر چند «وابسته پسین» وجود دارد؟ (هنر +۹۰)

«با بازنویسی می‌توانیم متون ادبی گذشته را به زبان امروزی درآوریم و عناصر کهنه آن‌ها را تغییر دهیم و واژه‌های

مهجوب آن‌ها را، به تعبیر آشنا تبدیل کنیم و از این راه، مفاهیم دقیق آن‌ها را به نسل امروز منتقل سازیم.»

(۱) نه ۵ (۲) ۶ (۳) یازده ۴ (۴) دوازده

۲۲۷

۳۸۰- در عبارت «شاعر با قواعد عروض و قافیه و در چارچوب سنتها و روش‌ها، در فرهنگ ایرانی دو

ساخت تازه را بر ساخته‌ای آوایی فارسی افزوده و از این رهگذر، اثری ادبی آفریده است که

می‌توان بر آن سخن منظوم نام نهاد.» چند «وابسته پسین» وجود دارد؟ (زبان +۹۰)

(۱) هشت ۵ (۲) نه ۶ (۳) یازده ۴ (۴) هشت

وابسته وابسته

۳۸۱- وابسته در کدام مصراع، «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» نیست؟ (خارج از کشور ۹۵)

(۱) باید که نشان در میخانه بپرسی ۲ اسرار دل سوخته پیدا نتوان کرد

(۳) پیش تو حدیث شب یلدا نتوان کرد ۴ بی می، طلب آب رخ از ما نتوان کرد

۳۸۲- در گروههای اسمی زیر، چند «صفت مضاف‌الیه» وجود دارد؟

«اشعار تعلیمی وی - او لین وزیر محمود - وزیر هوشمند و خردمند - رفتار صادقانه یک نویسنده -

بررسی همین ایات - توسعه روزافرون اقتصاد - کیف قهقهه‌ای سوخته - جلسات دائمی مدرسه -

پیشرفت امور فرهنگی - توجه خاص شاعران»

(۱) سه ۲ چهار ۳ پنج ۴ شش

۳۸۳- در عبارت «بعد از دو ساعت انتظار، گفتند: میدان آماده است. نزدیک خانه کددخا، زمین بزرگی بود.

سید رضا، پهلوان ده که به میزان تسلط خود بر حریف آگاه بود، بعد از مترکردن زمین با گامهایش،

به مبارزه شتافت.» به ترتیب، «بدل - متمم اسم - شاخص و ممیز»، کدام است؟ (زبان ۹۶)

(۱) زمین بزرگی - گامهایش - سید - متر ۲ پهلوان ده - مبارزه - کددخا - ساعت

(۳) زمین - میزان - کددخا - مترکردن ۴ پهلوان ده - حریف - سید - ساعت

۳۸۴- در قطعه شعر و خدایی که در این نزدیکی است / لای این شببوها، پای آن کاج بلند / من مسلمانم /

قبله‌ام یک گل سرخ ... / من وضو با تپش پنجه‌ها می‌گیرم / سنگ از پشت نمازم بیداست.» چند

«وابسته وابسته» وجود دارد؟

(۱) سه ۲ چهار ۳ پنج ۴ شش

۳۸۵- در متن زیر چند «صفت مضاف‌الیه» وجود دارد؟

«این روایتها از زبان انسان‌هایی ناشناس نقل شده است. شاید بتوان گفت گونه‌های شعر عامیانه

بازتاب ذهن جمعی افراد یک جامعه است که برای ارائه دستور شیوه زندگی و شناساندن ارزش‌های

اجتماعی به اعضای جامعه بشری پدید می‌آیند.»

(۱) چهار ۲ شش ۳ پنج ۴ هفت

ترکیب و صفتی و اضافی

۳۸۶- در متن زیر چند «ترکیب و صفتی» وجود دارد؟
(خارج از کشور ۹۰)

«این شاعر، برجسته‌ترین چهره ادبی قرن نوزدهم فرانسه است. برخی داستان‌های وی به زبان فارسی ترجمه شده است. تا سال‌های آخر عمر مورد احترام و ستایش عام بود.»

۳۸۷- در منظمه «مردم شهر به یک چینه چنان می‌نگرند / که به یک شعله، به یک خواب لطیف / خاک،

موسيقی احساس تو را می‌شنود / و صدای پر مرغان اساطیر می‌آید در باد» به ترتیب، چند «ترکیب و صفتی» و «اضافی» یافت می‌شود؟
(تجربه ۹۲)

۳۸۸- در عبارت «از همان اوایل قرن دوم هجری، عده‌ای محدود از مردان هنرور و نگارگر به خلق آثار

تمثیلی و حماسی و مضامین مربوط به شرح دلاوری و فداکاری شهدای کربلا به شکل ابدایی آن پرداختند و به دنبال این حرکت واژه‌های شبیه‌خوانی و تعزیه و غمنامه‌های مذهبی در ادب فارسی راه یافت» چند «صفت» وجود دارد؟
(زبان ۹۱)

۳۸۹- در عبارت «نویسنده با استفاده از داستان رستم و اسفندیار و گنجاندن اصطلاحات امروزی در آن،

نوشته را از حالت شناخته‌شده آن خارج کرده است. این بیان غیرمتعارف و خندهدار و هر نوشته‌ای از این گروه، نوعی نقد اجتماعی محسوب می‌شود و تأثیر آن در همان زمان به نحوی بارز نمودار خواهد شد.» به ترتیب چند «صفت پیشین» و «پسین» وجود دارد؟
(هنر ۸۵)

۳۹۰- تعداد ترکیب و صفتی در کدام بیت بیشتر است؟
(هنر ۹۴)

۱) چشم بد دور از آن سلسله زلف دراز که ز هر حلقه او عالم دیگر پیداست

۲) گرچه ز آبینه روش ننماید جوهر خط نازسته از آن چهره انور پیداست

۳) آه گرمی که گره در دل پرخون من است همچو داغ از جگر لاله احمر پیداست

۴) پرده معنی روش نشود صائب لفظ عالم‌آشوبی از آن زلف معنبر پیداست

الگوهای گروه‌آسمی و رابطه معنایی

۳۹۱- کدام گزینه، براساس الگوی «صفت + صفت + اسم + نقش‌نامی + صفت + نقش‌نامی + اسم + نقش‌نامی»

۳۹۲- کدام گروه کلمه براساس الگوی «صفت + اسم + صفت + اسم + صفت + اسم + صفت + اسم» ساخته شده است؟
(انسان ۸۲)

۱) آن رزمده وارسته ایران اسلامی ۲) همان چهار دانشجوی موفق مسابقات کشوری

۳) آن دو مرد دانشمند درستکار ایرانی ۴) همان پهلوان نامی شاهنامه فردوسی

۳۹۳- کدام گروه کلمه براساس الگوی «صفت + اسم + صفت + اسم + صفت + اسم + صفت + اسم» ساخته شده است؟
(هنر ۸۷)

۱) نخستین گوهر وجودی انسان در پیشگاه حضرت حق

۲) سه تخته فرش ارزشمند هزارنقش ایریشمی قدیمی

۳) بهترین گردهمایی دو مرکز آموزش درمانی استان تهران

۴) پنج اصله درخت کهنسال خانه پدری واقع در تجریش

۳۹۳ - کدام گزینه براساس الگوی «صفت + اسم + نقش‌نمای – + اسم + نقش‌نمای – + صفت» ساخته شده است؟

(۱) کدام پهلوان مبارز ایران زمین (۹۶) پنج روز به جاماندۀ عمر انسان بی خبر

(۲) همان جنگجوی دلاور عرصه جنگ جهانی

(۳) بعضی سرودهای شاعران گذشته

۳۹۴ - همه واژه‌های گزینه دو بهدو به لحاظ رابطه معنایی در یک حوزه قرار می‌گیرند.

(۱) مدح و ستایش - لاغر و سمین - ابهام و سرگشتشی - دولت و رئیس‌الوزرا

(۲) سفر و حضر - حلاوت و شیرینی - مرگ و حیات - پوشش و مفぬه

(۳) محاوره و گفت‌وگو - اطناب و زیاده‌گویی - نغز و دلکش - رسایل و جزوای

(۴) اسب و گهر - سوء ظن و حسن ظن - مضایق و تنگناها - لباس و درازعه

۳۹۵ - در کدام عبارت، واژه‌ای وجود دارد که با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید، به این دوره منتقل شده است؟

(۱) در دل سنگ کنیف، جواهر معادن و فلزات بیافریند.

(۲) فیل در زیر برگستان، مانند حصار پولادین پوییدن گرفت.

(۳) اگر خواهی که جان از تو دریغ ندارند، تو نان از ایشان دریغ مدار.

(۴) بهرام تیری به میان دو چشمش اندر زد چنان که تا سوفار در سر فیل شد.

نمودار پیکانی

۳۹۶ - نمودار کدام گزینه شبیه گروه اسمی «آسمان این روستا» است؟

(۱) فزونی نیروی رستم (۲) ساختن آینده بهتر

(۳) بهترین فصل زندگی (۴) صحبت خیلی عامیانه

۳۹۷ - نمودار کدام گروه اسمی، با گروه‌های دیگر، متفاوت است؟

(۱) یک تن گندم خوب (۲) دو کشور قدرتمند جهان

(۳) چهار متر پارچه سفید (۴) سه اصله درخت سیب

۳۹۸ - نمودار گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) همین آسمان کشور ما (۲) چند دیوار سفید شیری

(۳) همین شهر باستانی ایران (۴) همان خانه پدر پیر

۳۹۹ - نمودار همه گزینه‌ها به‌جز گزینه درست است.

(۱) دیوار نسبتاً بلند باع کددخدا حسین (۲) این دو لباس آیی آسمانی دوستم

(۳) کرسی بسیار بالریش استادی ادبیات (۴) شش دستگاه دوربین فیلمبرداری نو

۴۰۰ - نمودار «وابسته‌های وابسته» در کدام دو بیت متفاوت است؟

الف) چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدن د (۱) جنگ هفتاد و دو ملت همه را اذر بنه

ب) نیست بر لوح دلم جز الف قامت دوست (۲) ب نیست بر لوح دلم جز الف قامت دوست

ج) در خلوص منت ار هست شکی تجربه کن (۳) کرسی بسیار بالریش استادی ادبیات

د) آن سفر کرده که صدقافله دل همراه اوست (۴) شش دستگاه دوربین فیلمبرداری نو

(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - د

املاک هم‌آوا

۱

۴۰۱- در همه ابیات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم آوا» دارد؛ به جز.....

- گر نباشد گلخنی بر رهگذاری گو مباش
 جهانی کامل آمد خود به استقلال و تنهایی
 دست‌ها بر هم زدی دریا و کان آمد پدید
 بشکند رنگم به هر جا، ناله‌ای بر پا کند
- ۱) ما برون از شش جهت داریم عالی گلشنی
 - ۲) کسی کاندرجهان بی هیچ استكمال از غیری
 - ۳) خاندان دهر مغلس بود از نقد مراد
 - ۴) آسمان دارد ز من سرمایه تعمیر درد

۲

۴۰۲- تعداد واژه‌های «هم آوا» در همه گزینه‌ها با هم برابر است؛ به جز.....

- بام و در حاجت نباشد خانه زنجیر را
 هر دم از سیل عرق بر گرد من طوفان بود
 گلشن علم و ادب بفسرده با مرگ بهار
 وان هضم و گوارش بین، چون گل‌شکرم آمد
- ۱) کلبه‌مجون چو صحرالز عمارات فارغ است
 - ۲) روز و شب از سورت گرما به سان قوم نوح
 - ۳) کلک مشکین سنا از بهار تاریخش نوشت
 - ۴) آن باغ و بهارش بین، وان خمر و خمارش بین

۳

۴۰۳- تعداد واژه‌هایی که «هم آوا» دارند، در ابیات زیر، چند مورد است؟

- چه باک اربا تو اش گردون اسیر و مبتلا سازد
 که جلد برد به خاک آرزوی ویرانی
 غافل که شهید عشق فاضل‌تر از اوست
 ز بند خویش به این تازیانه بیرون آی
- ۱) چهار
 - ۲) پنج
 - ۳) شش
 - ۴) هفت

۴

۴۰۴- در همه ابیات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم آوا» دارد؛ به جز.....

- کز وجودت باد استغنا برانگیزد غبار
 پیش ازین گفتت آن بشیر نذیر
 مه برآید برهی از ره و همراه غوی
 صید شیران می‌کند آهوی چشمان شما
- ۱) از غبار تن بیفشنان دامن جان پیش از آن
 - ۲) مگرت وقت رفتمن است چنانک
 - ۳) باش شب‌ها تبر من تا به سحر تا که شبی
 - ۴) عشق دارد صیدگاهی نغزو دلکش کاندر آن

۵

۴۰۵- در بیت گزینه کلمه‌ای وجود ندارد که «هم آوا» داشته باشد.

- آتش طور کجا، موعد دیدار کجاست
 دیدهای اخترش می‌داشت تاب صبحدم
 صید باز اندر هوا نشناسم از صید زغن
 از کرانجانی تو بر روی زمین آسوده‌ای
- ۱) شب قل است و ره وادی آئین در پیش
 - ۲) آسمان گر بی حسد می‌بود در ایثار فیض
 - ۳) مر مرا در مرغزار معرفت باشد مقام
 - ۴) بی قراران نیستند آسوده در زیر مین

پرسش‌های جامع زبان فارسی

آزمونک جامع ۱

۴۰۶- اگر بخواهیم نمودار «وابسته وابسته» را در مصراحهای زیر ترسیم کنیم، کدام مورد متفاوت است؟

(۹۸) هنر

- (۲) شرط است احتمال جفاهای دشمنان
 (۴) نرگس مست وی آزار دلم می‌طلبد
- ۱) بازار و حلقه بر در رندان شوق زن
 - ۳) معجزات پنج پیغمبر به رویش در پدید

(۹۸)

۴۰۷ - نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، کدام است؟
 در هوای گل روی تو بود خواجو را هم نفس بلبل شب خیز خوش الحان همه شب

(۲) مضافق‌الیه، مفعول، مستند، نهاد

(۴) متنم، مضافق‌الیه، نهاد، مستند

(۱) مضافق‌الیه، مفعول، مستند، نهاد

(۳) مضافق‌الیه، مفعول، نهاد، مستند

(۹۸)

۴۰۸ - با توجه به متن زیر، کدام گزینه غلط است؟

نوجوانی میان بالا با بر و بازوی خوش‌تراش و رعناء، سوار بر اسبی سینه‌فراخ پیشاپیش سپاه خود، دروازه‌های غربی تهران را با هیجان و شور بسیار به قصد تبریز پشت سر می‌گذاشت.

(۱) در متن سه نقش تبعی (معطوف) آمده است.

(۲) اجزای تشکیل‌دهنده عبارت «نهاد + مفعول + فعل» است.

(۳) در کل متن، حذف فعل به قرینه معنوی دو بار یافت می‌شود.

(۴) نقش «سوار بر اسبی سینه‌فراخ» و «پیشاپیش سپاه خود» هر دو قیدی است.

(۹۸)

۴۰۹ - در عبارت زیر، به ترتیب چند صفت پیشین و چند صفت پسین وجود دارد؟

وه که چه پاییز دلنوایی است. این برگ خشک که بر زمین سرد و بی‌روشنی می‌بینی نوای کدام نی روح‌بخش را می‌نوازد؟ مثل این است که پاییز همه نوا و نعمه‌اش را در جان زمین جاری می‌کند.

(۱) پنج، شش (۲) پنج، پنج (۳) شش، هفت (۴) چهار، پنج

(۹۸)

۴۱۰ - کاربرد معنایی فعل «ماندن» در کدام بیت، متفاوت است؟

وز می‌جهان پر است و بت می‌گسار هم
 ما را چو دود بر سر آتش نشاند و رفت
 نماند کسی از نژاد مهان
 که دهرت نماند پس از او بسی

(۱) ای دل بشارتی دهمت محتسب نماند
 (۲) دردا که پار در غم و دردم بماند و رفت
 (۳) بر آن بودش اندیشه کاندر جهان
 (۴) مکن شادمانی به مرگ کسی

آزمونک جامع

۴۱۱ - اگر نقش واژه‌های قافیه: متنمی، مفعولی، مستندی و اضافی باشد، ترتیب ایيات در کدام گزینه درست است؟

(زبان)

شورچشماني که داغ ما نمکدان ساختند
 واي بر شمعي که بهرهٔ شبسitan ساختند
 تنگچشماني که با ملک سليمان ساختند
 هم ز بهلوی نزار خود نيسستان ساختند

(الف) در لباس دشمنی کردند با ما دوستی
 (ب) گریه زندانی افلات از هم نگسلد
 (ج) غافلند از دستگاه سورقانع زیر خاک
 (د) و چه صیادی که از سهم تو شیران جهان

(۱) ب، د، الف، ج (۲) د، الف، ج

(۹۸)

۴۱۲ - نمودار کدام گروه‌هاز، غلط است؟

(۱) امتحانات بسیار فشرده رشته زبان

۴۱۳ - نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب، کدام است؟

(۲) سه طاقه پارچه ابریشم بافت ایران

بهترین معمار خوش ذوق عمارت عالی قابو

دوستان نسبتاً مجرب گروه آموزشی

سخن‌چین کند تازه جنگ قیم به خشم آورد نیک‌مرد سلیم

(۱) نهاد، مستند، متنم، مفعول

(۳) مستند، قید، نهاد، مفعول

(زبان)

(۲) مستند، قید، مفعول، نهاد

(۴) نهاد، مستند، مفعول، مفعول

- آرایه‌های ایات: گزینهٔ (۱): جناس: در، هر - استعاره: «این دیر مکافات» استعاره از جهان / گزینهٔ (۲): جناس: گیر، شیر - استعاره: سخای ابر (تشخیص و استعاره) - مراتعات نظیر: طفل و شیر / گزینهٔ (۳): در، پر: جناس ناهمسان (ناقص) - جبریل عقل: اضافهٔ تشبیهٔ - در دل: اضافهٔ استعاری - پا و دل: مراتعات نظیر. (ایات اول و دوم تشبیه ندارند). / گزینهٔ (۴): استعاره: لاف زدن غنچه (تشخیص و استعاره) - تشبیه: لعل لب (اضافهٔ تشبیهٔ) - مراتعات نظیر: غنچه و باغ - لب و دهن
 ۳۳۰ - گزینهٔ ۳ آرایه‌های ایات: گزینهٔ (۱): جناس: در، هر - استعاره: «این دیر مکافات» استعاره از جهان / گزینهٔ (۲): جناس: گیر، شیر - استعاره: سخای ابر (تشخیص و استعاره) - مراتعات نظیر: طفل و شیر / گزینهٔ (۳): در، پر: جناس ناهمسان (ناقص) - جبریل عقل: اضافهٔ تشبیهٔ - در دل: اضافهٔ استعاری - پا و دل: مراتعات نظیر. (ایات اول و دوم تشبیه ندارند). / گزینهٔ (۴): استعاره: لاف زدن غنچه (تشخیص و استعاره) - تشبیه: لعل لب (اضافهٔ تشبیهٔ) - مراتعات نظیر: غنچه و باغ - لب و دهن
 ۳۳۱ - گزینهٔ ۴ وندی: نویسنده - دیده - شنیده - فرهنگی - اخلاقی - ارزشمند - یادگار / مرکب: نکته‌ستج - ژرفنگر - رهگذر - سفرنامه / وندی - مرکب: گوناگون.
 ۳۳۲ - گزینهٔ ۳ واژه‌های مرکب: ب) صاحب‌هقت (ج) پابند.
 ۳۳۳ - گزینهٔ ۴ ساختمان واژه‌ها: گزینهٔ (۱): وندی: اندیشه / گزینهٔ (۲): وندی: بی‌سیم - مرکب‌ها:
 تهی دست - وندی - مرکب: خوب‌رویان / گزینهٔ (۳): مرکب: عیب‌جوی - وندی - مرکب‌ها: پراکنده‌دل،
 پراکنده‌گوی / گزینهٔ (۴): وندی: هستی - مرکب: جوانمرد - وندی - مرکب: تنگدستی
 ۳۳۴ - گزینهٔ ۳ وندی‌ها: گزینهٔ (۲): هستی / گزینهٔ (۳): خنده: مرکب‌ها: گزینهٔ (۱): فتنه‌زای /
 گزینهٔ (۳): دلگشا / گزینهٔ (۴): خوش‌نو؛ وندی - مرکب‌ها: گزینهٔ (۲): شکسته‌پای / گزینهٔ (۳):
 شکسته‌بال، پر و بال / گزینهٔ (۴): آتشین‌ربان
 ۳۳۵ - گزینهٔ ۲ وندی‌ها: دانش - زمینه - فرآگیری / مرکب: امکان‌بزیر / وندی - مرکب‌ها: دستیابی -
 گوناگون - بهره‌بایی
 ۳۳۶ - گزینهٔ ۱ تمام کلمات گزینهٔ (۱): صفت مفعولی یا فاعلی هستند: گرفتار و مردار = صفت‌های
 مفعولی و بخوردار و خردیار = صفت‌های فاعلی. کلمات بقیه گزینه‌ها، همگی اسم هستند.
 ۳۳۷ - گزینهٔ ۴ این کلمات به جای میان‌وند، پسوند دارند: گزینهٔ (۱): ترش‌رویی / گزینهٔ (۲):
 دوچرخه، سه‌پایه / گزینهٔ (۳): دهدار، فرشته‌خوبی
 ۳۳۸ - گزینهٔ ۳ ساختمان واژه‌ها: گزینهٔ (۱): نا + اسم (ناظف) - نا + صفت (نامنظم) - نا + بن
 فعل (ناگذر و ناتوان) / گزینهٔ (۲): اسم + پسوند (شیوه‌گری، منشی‌گری) - صفت + پسوند (وحشی‌گری) -
 اسم + پسوند (رویگری = روی + گر + ی) / گزینهٔ (۳): اسم + پسوند (سالانه، بچگانه، جانانه، شبانه) /
 گزینهٔ (۴): صفت + پسوند (آلدگی، همیشگی، پیوستگی) - اسم + پسوند (خانگی)
 ۳۳۹ - گزینهٔ ۴ صفت‌هایی که با افزودن پسوند «ا» به بن مضارع ساخته شده‌اند: گزینهٔ (۱):
 مانا، گویا، پذیر، کوش / گزینهٔ (۲): دانا، روا، جویا، بینا / گزینهٔ (۳): رس، گیر، شنوا، خوانا
 ۳۴۰ - گزینهٔ ۲ معادلهای دهش: روش، نگارش، کنش، آرامش (بن مضارع + پسوند) - معادلهای نامنظم:
 ناتمام، نادرست (پیشوند + صفت)؛ نامعادلهای: گزینهٔ (۱): ناشکر (پیشوند + اسم) / گزینهٔ (۳): ندار (پیشوند +
 بن مضارع) / معادلهای زیرنویس: دورنمای (صفت + قید + بن مضارع)؛ نامعادلهای: گزینهٔ (۱): زیرینا (صفت + اسم) /
 گزینهٔ (۳): پیش‌پرده (صفت + قید + اسم) / گزینهٔ (۴): دست‌بوس (اسم + بن مضارع) - معادلهای آبرفت:
 دست‌فرسود، دست‌پخت، سرنوشت (اسم + بن ماضی)؛ نامعادلهای خداپسند (اسم + بن مضارع)
 ۳۴۱ - گزینهٔ ۴ فرستاده بود: ماضی بعید - کنی: مضارع التزامی - نداشت: ماضی ساده - می‌داد:
 ماضی استمراری.

۳۴۲- گزینهٔ «۳» افعال پیشوندی که با فعل سادهٔ خود تفاوت معنایی دارند؛ درآوردن (آوردن) - برافتادن (افتادن) - برآمدن (آمدن) - واداشتن (داشت) - بخوردن (خوردن) - درگذشتن (گذشت) - فراگرفتن (گرفتن).

۳۴۳- گزینهٔ «۴» فعل «خوردن» گذرا به مفعول است و در حالت مجھول «خورده شد» در بیت چهارم آمده است.

۳۴۴- گزینهٔ «۳» فعل «مرده» و «افسرده» در بیت اول و «زنده» در بیت دوم و سوم همگی، مسند هستند. فشاندند در پای و زر بر سرش [فشناندند] حذف به قرینهٔ لفظی است. حذف معنی: گزینهٔ (۱): دعای ستمدیدگان در پیت [است] / گزینهٔ (۲): یکی را که سعی قدم پیشتر [است] - به درگاه حق منزلت بیشتر [است] / گزینهٔ (۴): [وقتی که] اسیران محتاج در چاه و بند [هستند].

۳۴۵- گزینهٔ «۲» فعل «در مصراط توبه کنون چه فایده دارد که نام شد» به معنی «رفتن، از دست رفتن» است و فعل ربطی محسوب نمی‌شود.

۳۴۶- گزینهٔ «۲» فعل به شمار رفتن مجھول فعل به شمار آوردن است و اگر جمله‌های با مفعول و مسند مجھول شوند، به این الگو تبدیل می‌شوند: نهاد + مسند + فعل.

۳۴۷- گزینهٔ «۲» فعل «می‌خواند در معنای نامیدن، از افعال پشنگ»، گذرا به مفعول و مسند است، اما قادر این عبارت «خوانده می‌شود» فعل مضارع اخباری مجھول است که در آن مفعول جمله معلوم، نهاد جمله مجھول است. بنابراین فعل «خوانده می‌شود» با الگوی: (نهاد + مسند + فعل) درست است.

۳۴۸- گزینهٔ «۲» ترجیح می‌داد فعل مرکب است و جملهٔ چهارجزئی با مفعول و متمم است؛ ... را بر ... ترجیح می‌داد. (الگو: نهاد + مفعول + متمم + فعل)

۳۴۹- گزینهٔ «۴» گرفتن به معنی اخذکردن چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم است: ما (نهاد) قلم را (مفعول) (از کسی) (متهم فعل) می‌گیریم (فعل).

۳۵۰- گزینهٔ «۳» افعال نشست، می‌روم، نمی‌رود در گزینهٔ سوم همگی ناگذر و دوجزئی هستند. بررسی افعال دیگر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): بیفکند (گذرا به مفعول) برسد (ناگذر) است (گذرا به مسند) - م هستم (گذرا به مسند) / گزینهٔ (۲): می‌کشی (گذرا به مفعول) کن (گذرا) مرو (ناگذر) می‌کشی (گذرا به مفعول) / گزینهٔ (۴): می = هستی (گذرا به مسند) نرسم (ناگذر) نگسلم = نگسلام، جدا نمی‌کنم (گذرا به مفعول و متمم)

۳۵۱- گزینهٔ «۴» با توجه به فعل «پشنو» نقش مفعول و با توجه به فعل مرکب «طلب کنی» چه چیزی را، «روزی» «روزی» مفعول است.

۳۵۲- گزینهٔ «۴» صبا کجا است: «کجا» مسند - این جان: «این» صفت اشاره - چو گل: «گل» متمم، (ادات تشییه «چو» حرف اضافه است) - فدا خواهم کرد: «فدا» مسند - گیسوی یار: «یار» مضاف‌الیه مرد ... قلچماق (ترکیب وصفی) - ریخت ... را (مفعول) - صاحب (مفعول) - خود بدل از پوست - دستِ کم (قید، به معنی حداقل)

۳۵۴- گزینهٔ «۲» کردن به معنی گردانیدن در مصراط اول جملهٔ چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند ساخته است: غم (نهاد) - م (مفعول) پریشان (مسند) - رشته (نهاد).

نقطه دستوری موصوف‌ها: که [من را] شمع (مسند) کشته بینی (بپنداری) و زدن (مفعول) غم‌افزا را^۱ » ۳۵۵- گزینه «۱»

دیدن در معنی پنداشتن چهارچوئی گذرا به مفعول و مسند است؛ که شمع کشته‌ام بینی = من را شمع کشته بینی (= بپنداری)

نقشهای تبعی: گزینه (۱): «طبیعت» معطوف به مفعول = مفعول - «زمستان و تابستان» معطوف به متمم = متمم / گزینه (۳): «احساس و جامعه» معطوف به نهاد - «هر سه»، بدل از طبیعت، جامعه و احساس / گزینه (۴): «روز نخستین آفرینش» بدل از نوروز: (یک جشن ملی، در گزینه (۲) نقش مسندی دارد.)

نقشهای تبعی: گزینه (۱): تو خود: «خود» بدل تأکیدی / گزینه (۲): معطوف: گناه طالع و جرم ستاره / گزینه (۳): معطوف: وصف و بیان (و) در گزینه (۴) حرف ربط است.

نقشهای تبعی: گزینه (۱): کشور سبز آرزوها - معطوف: رنج / گزینه (۲): بدل: خیال - معطوف: آزاد / گزینه (۳): بدل: این نخلستان خاموش - معطوف: پرهیزابی / گزینه (۴): بدل: پرده‌داران حرم ستر عفاف ملکوت. (و) در گزینه (۴) حرف ربط است.

نقشهای تبعی: گزینه (۱): بار، بار (تکرار) / گزینه (۲): خورشید و حسن (معطوف) / گزینه (۳): تو، طاووس (بدل)

تو خود وصال دگر بودی ای نسیم شمال = خود: بدل. در گزینه (۱)، گوی^۱ و گوی جناس تمام می‌سازد، نه تکرار و «واو» در گزینه‌های (۳) و (۴) نیز حرف ربط است نه عطف.

نقش ضمایر: گزینه (۱): شاید که به آیی فلکت دست نگیرد = فلک دست را نگیرد: دست تو (مضافق‌الیه) / گزینه (۲): آب حیوانش ز منقار بلاغت = آب حیوان از منقار بلاغتش = منقار بلاغت او (مضافق‌الیه) / گزینه (۳): دل دادمش: به او دل دادم (متمم) / گزینه (۴): از شش جهتم راه ببستند = از شش جهت راه را ببستند: راه، راه من (مضافق‌الیه)

نقش ضمایر متصل: (الف) مضافق‌الیه: سرم = سر من / (ب) مفعول: گرم به باده بشویید = اگر من را به باده بشویید / (ج) مضافق‌الیه: هنوز دماغ، پر ز هواست = هنوز دماغ من، پر ز هواست / (د) مفعول: از آن به دیر مغانم عزیز می‌دارند = از آن [دلیل]. من را به دیر مغان عزیز می‌دارند

نقش ضمایر متصل به قافیه: گزینه (۱): ... گند است زبان = زبان من گند است، «ـم» مضافق‌الیه / گزینه (۲): بمشکن به جفاها کمان = کمان من را با جفاهاست مشکن، «ـم» مضافق‌الیه / گزینه (۳): بشنو سحرِ محقق ز دهان = سحرِ محقق را از دهان من بشنو، «ـم» مضافق‌الیه / گزینه (۴): می‌ندهد عشق یکی لحظه امام = عشق یک لحظه به من امام نمی‌دهد، «ـم» متمم.

نقش ضمایر: (الف) در دم = درد من (مضافق‌الیه) / (ب) مکن ... به فردام حواله = من را به فردا حواله مکن (مفعول) / (ج) بده از آیم = از آن به من بده (متمم فعل) / (د) قدمت را همه فرشم = فرش قدم تو هستم (مضافق‌الیه).

۳۶۵- گزینهٔ «۱» به سلامت دارش: او را به سلامت [ب‌آدار (مفعول)] در سایر گزینه‌ها ضمیر «ش» نقش مضاف‌الیه را دارد.

۳۶۶- گزینهٔ «۴» تنها در مصraع «هر چند بی صداست چو آیینه آب عمر...» از حرف ربط وابسته‌ساز (هر چند) استفاده شده است.

۳۶۷- گزینهٔ «۱» در بیت اول هیچ حرف پیوند وابسته‌ساز وجود ندارد. حروف پیوند وابسته‌ساز در ایات دیگر: گزینهٔ (۲): «که» در «کو»: که او / گزینهٔ (۳): تا / گزینهٔ (۴) تا.

۳۶۸- گزینهٔ «۱» هر کسی کاو (که او، که: حرف ربط وابسته‌ساز) دور ماند از اصل خویش شیوهٔ بلاغی: که بس مشکل فتد است این سؤالت = این سؤالت بس مشکل افتاده است.

۳۶۹- گزینهٔ «۴» شیوهٔ بلاغی: گزینهٔ (۱): نصیحتی کنمت = نصیحتی به تو می‌کنم / گزینهٔ (۳): که در کمین گه عمر است مکر عالم پیر = که مکر عالم پیر در کمین گه عمر است. / گزینهٔ (۴): دل رمیده ما را که پیش می‌گیرد؟: که (= چه کسی) دل رمیده ما را پیش می‌گیرد.

۳۷۰- گزینهٔ «۲» شیوهٔ بلاغی: گزینهٔ (۱): تعیین ارزش ... «تعیین» هسته است، اولین اسم از سمت راست، با اولین اسم کسره‌دار، «ارزش» مضاف‌الیه است.

۳۷۱- گزینهٔ «۳» هسته‌ها را بینید: گزینهٔ (۱): ساختار صرفی و ...: ساخت + ار (وندی) / گزینهٔ (۲): نگارش نوشته‌های ... نگار + ش (وندی) / گزینهٔ (۳): به کارگیری درست مهارت‌های زبانی، به کارگیری

وندی - مرگ است: به + کار + گیر + ای / گزینهٔ (۴): اساسی ترین ویرایش متون ... ویرای + ش (وندی).

۳۷۲- گزینهٔ «۱» ساختمان هسته‌ها: گزینهٔ (۱): پیشرفت (مرگب)، صنعت (ساده)، اندیشه (وندی)، کمال (ساده) / گزینهٔ (۲): گره‌افکنی (وندی - مرگب)، نمایش (وندی)، ابهام (ساده)، روند (وندی)، اوج (ساده) / گزینهٔ (۳): سراسر (وندی - مرگب)، حس (ساده) / گزینهٔ (۴): گفت‌وگو (وندی - مرگب)، گوشه‌گیری (وندی - مرگب) و قهر (ساده).

۳۷۳- گزینهٔ «۲» رای فک اضافه: گزینهٔ (۱): غریب را دل = دل غریب / گزینهٔ (۳): مرا ... دل = دل من / گزینهٔ (۴): تو را نوح است کشتی‌بان = کشتی‌بان تو نوح است. (نوع «را» در گزینهٔ دوم، مفعولی است).

۳۷۴- گزینهٔ «۳» رای فک اضافه: گزینهٔ (۱): این راه را نهایت = نهایت این راه [را] / گزینهٔ (۲): تو را بر = بر تو / گزینهٔ (۴): گرگ را برگند سر = سر گرگ [را] برکند. (نوع «را» در گزینهٔ سوم، مفعولی است).

۳۷۵- گزینهٔ «۴» وابسته‌های پیشین: این، مهم‌ترین، همه، کم‌ترین، هر.

۳۷۶- گزینهٔ «۳» وابسته‌های پیشین: این تزویر - آن طلاق - آن تا

۳۷۷- گزینهٔ «۲» هیچ و چندی صفت مجهم و وابسته پیشین نیستند؛ زیرا بعدشان هیچ اسمی نیامده است.

۳۷۸- گزینهٔ «۴» شاخص بدون هیچ نشانه‌ای قبل یا بعد از اسم می‌آید. پس استاد، عم و

کخداد در استاد، عمی احمد، کخدادی و هیچ کدام شاخص نیستند، بلکه هسته هستند.

۳۷۹- گزینهٔ «۳» وابسته‌های پیشین را زیرخطدار کرده‌ایم، توجه کنید: «با بازنویسی می‌توانیم متون ادبی گذشته را به زبان امروزی درآوریم و عناصر کهنۀ آن‌ها را تغییر دهیم و واژه‌های مهجوۀ آن‌ها را، به تعبیر آشنا تبدیل کنیم و از این راه، مفاهیم دقیق آن‌ها را به نسل امروز منتقل سازیم.»

۳۸۰- «گزینه ۳» وابسته‌های پسین عبارت بودند از: صفت‌های بعد از اسم و مضافق‌الیه، توجه بفرمایید: «شاعر با قواعد عروض و [قواعد] قافیه و در چارچوب سنت‌ها و روش‌ها، در فرهنگ ایرانی دو ساخت تازه را بر ساخت‌های آوایی فارسی افزوده و از این رهگذر، اثری ادبی آفریده است که می‌توان بر آن سخن منظوم نام نهاد.»

۳۸۱- «گزینه ۲» وابسته‌های وابسته: گزینه (۱): نشان در میخانه (میخانه، مضافق‌الیه مضافق‌الیه) / گزینه (۲): اسرار دل سوخته (سوخته، صفت مضافق‌الیه) / گزینه (۳): حدیث شب بِلَدَا (بِلَدَا، مضافق‌الیه مضافق‌الیه) / گزینه (۴): طلب آبِ رخ (رخ، مضافق‌الیه مضافق‌الیه)

۳۸۲- «گزینه ۱» صفت‌های مضافق‌الیه: رفتار صادقانه یک نویسنده - بررسی همین ابیات - پیشرفت امور فرهنگی

۳۸۳- «گزینه ۴» «بهلوان ۵» بدل برای سید رضا - حریف متهم اسم تسلط، تسلط بر حریف - سید رضا، واژه «سید» شاخص - دو ساعت انتظار، «ساعت» ممیز. (زمین بزرگ: نهاد - گام‌هایش: متهم اسم - مبارزه: متهم فعل - کدخدا: مضافق‌الیه - مترکدن: متهم قید)

۳۸۴- «گزینه ۲» وابسته‌های وابسته: لای این (صفت مضافق‌الیه) شب‌بوها - پای آن (صفت مضافق‌الیه) کاج بلند (صفت مضافق‌الیه) - پشت نمازم (مضافق‌الیه مضافق‌الیه).

۳۸۵- «گزینه ۳» صفت‌های مضافق‌الیه: زبان انسان‌هایی ناشناس - گونه‌های شعر عامیانه - بازتاب ذهن جمعی - افراد یک جامعه - شناساندن ارزش‌های اجتماعی - اعضای جامعه بشری

۳۸۶- «گزینه ۱» ترکیب‌های وصفي: این شاعر - برجسته‌ترین چهره - چهره ادبی - قرن نوزدهم - سال‌های آخر

۳۸۷- «گزینه ۴» ترکیب‌های وصفي: یک چینه - یک شعله - یک خواب - خواب لطیف (۴ ترکیب وصفي) / ترکیب‌های اضافي: مردم شهر - موسيقی احساس - احساس تو - صدای پر - پر مرغان - مرغان اساطیر (۶ ترکیب اضافي)

۳۸۸- «گزینه ۳» ترکیب‌های وصفي: (۱) همان اوایل (۲) قرن دوم (۳) قرن ... هجری (۴) عده‌ای محدود (۵) مردان هنرور (۶) مردان ... نگارگر (۷) آثار تمثيلي (۸) آثار ... حماسی (۹) مضامين مربوط (۱۰) شکل ابدوي (۱۱) این حرکت (۱۲) غمنامه‌های مذهبی (۱۳) ادب فارسي

۳۸۹- «گزینه ۱» صفت‌های پيشين: (۱) اين بيان (صفت اشاره) (۲) هر نوشته‌اي (صفت م بهم) (۳) اين گروه (صفت اشاره) (۴) همان زمان (صفت اشاره) / صفت‌های پسين: (۱) اصطلاحات امروزى (صفت نسبى) (۲) حالت شناخته شده (صفت مفعولى) (۳) بيان غيرمتعارف (صفت بيانى) (۴) بيان خندهدار (صفت فاعلى) (۵) نقد اجتماعى (صفت نسبى) (۶) نحو بارز (صفت ساده)

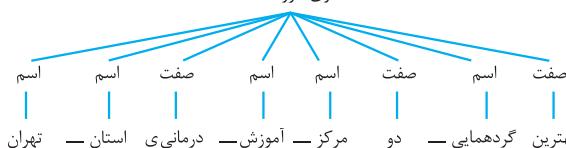
۳۹۰- «گزینه ۱» ترکیب‌های وصفي: گزینه (۱): چشم بد - آن سلسله - زلف دراز - هر حلقه - عالم دیگر / گزینه (۲): آبينه روشن - خط ناُسته - آن چهره - چهره انور / گزینه (۳): آه گرم - دل پرخون - لاله احمر / گزینه (۴): معنى روشن - آن زلف - زلف معنبر.

۱- اسم مفعول عربی اگر در فارسي با اسم باید صفت ساده است؛ مثلاً کار مطلوب، روش مهجور، مضامين مربوط و نيز اسم فاعل عربی اگر در فارسي با اسم باید صفت ساده است؛ مثلاً انسان عاشق، دوست شاعر، عشق طالب.

چرا گزینه‌های دیگر نادرست‌اند؟! گزینه (۱): آن رزمندۀ وارستۀ ایران اسلامی (صفت + اسم + - + صفت + - + مضاف‌الیه + صفت) / گزینه (۳): آن دو مرد دانشمند درستکار ایرانی (صفت + صفت + اسم + - + صفت + - + صفت + - + صفت) / گزینه (۴): همان پهلوان نامی شاهنامۀ فردوسی (صفت + اسم + - + صفت + - + اسم + - + اسم)

الگوی صحیح، گزینه سه است:

الگوی گروه کلمه

الگوهای دیگر گزینه‌ها: گزینه (۱): کدام پهلوان مبارز ایران زمین (صفت + اسم + - + صفت + - + اسم) / گزینه (۲): پنج روز به جاماندۀ عمر انسان بی خبر (صفت + اسم + - + صفت + - + اسم) / گزینه (۴): همان جنگجوی دلاور عرصۀ جنگ جهانی (صفت + اسم + - + صفت + - + اسم + - + اسم + - + صفت)

بررسی روابط معنایی واژه‌ها: ترادف‌ها: گزینه (۱): مدح و ستایش - ایهام و سرگشتنگی / گزینه (۲): حلالوت و شیرینی / گزینه (۳): محاوره و گفت‌و‌گو - اطناب و زیاده‌گویی - نفر و دلکش - رسایل و جزوای / گزینه (۴): مضایق و تنگناها؛ تضادها: گزینه (۱): لاغر و سمن / گزینه (۲): سفر و حضر - مرگ و حیات / گزینه (۴): سوء ظن و حسن ظن؛ تضمن‌ها: گزینه (۱): دولت و رئیس‌الوزرا / گزینه (۲): پوشش و مقتنه / گزینه (۴): اسب و کهربا - لباس و درزاعه

کثیف در قدیم به معنای متراکم بوده است، متصاد لطیف؛ مثلاً می‌گفتند از عناصر اربعه، آتش از همه لطیفتر است، خاک از همه کثیفتر، آب از خاک لطیفتر است ولی از باد کثیفتر است.

نمودار گروه اسمی متن سؤال: آسمان این روزتا

نمودار پیکانی گزینه‌ها به شرح زیر است:

گزینه (۲): ساختن آینده بهتر

گزینه (۱): فزونی نیروی رستم

گزینه (۴): صحبت خیلی عامیانه

گزینه (۳): بهترین فصل زندگی

نمودارهای پیکانی گزینه‌ها:

گزینه (۲): دو کشور قدرتمند جهان

گزینه (۱): یک تن گندم خوب

گزینه (۴): سه اصله درخت سیب

گزینه (۳): چهار متر پارچه سفید

همه گزینه‌ها وابسته از نوع مضاف‌الیه مضاف‌الیه، صفتِ صفت و صفت مضاف‌الیه دارند، که دارای یک نوع نمودار پیکانی هستند؛ ولی گروه همین شهر باستانی ایران فقط وابسته پسین و پیشین دارد:

گزینه (۲): چند دیوار سفید شیری

گزینه (۴): همان خانه پدر پیر

گزینه (۱): همین آسمان کشور ما

گزینه (۳): همین شهر باستانی ایران

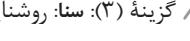
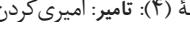
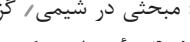
شکل درست نمودار: ۳۹۹

این دو لباس آبی آسمانی دوستم

نمودار وابسته‌های وابسته: ۴۰۰

الف) جنگ هفتاد و دو ملت / ب) لوح دلم - الف قامت دوست / ج) عیار زر خالص / د) صد قافله دل

هم آواها: گزینه (۱): عالی: شریف، آلى: مبحثی در شیمی / گزینه (۲): استقلال:

۴۰۱ گزینه (۳)

آزادی داشتن، استغلال: طلب غله کردن (غله: گندم و جو) / گزینه (۴): تأمیر: امیری کردن، تعمیر: آبادکردن

۴۰۲ گزینه (۲)

هم آواها: گزینه (۱): عمارت: آبادانی، امارت: امیری - فارغ: آسوده، فارق:

جداکننده / گزینه (۲): سورت: تنید و شدت، صورت: رخسار / گزینه (۳): سنا: روشنایی، ثنا: ستایش -

بهر: بهره (از بهر: برای)، بحر: دریا / گزینه (۴): بهار: فصل بهار، بخار: جمع بحر، دریاها - حزم: دوراندیشه،

هضم: گوارش

هم آواها: اسیر: گرفتار، عصیر: زندانی - غربب: دور از وطن، قربب: نزدیک -

۴۰۳ گزینه (۴)

معمور: آباد، مأمور: فرستاده - زمین: کره زمین، ضمین: ضامن - غازی: جنگجو، قاضی: قضاؤت‌کننده -

صفیر: صدا، سفیر: فرستاده - خویش: خود، خیش: گاو آهن.

هم آواها: گزینه (۲): نذیر: ترساننده، نظیر: مانند / گزینه (۳): غوی: گمراه، قوی:

۴۰۴ گزینه (۱)

نیرومند / گزینه (۴): نفر: دلکش، نقصن: شکستن

هم آواها: گزینه (۱): طور: کوه طور، تور: تور ماهیگیری / گزینه (۳): زغن: پرنده

۴۰۵ گزینه (۲)

شکاری، ذقن: چانه / گزینه (۴): زمین: کره زمین، ضمین: ظامن.

نمودار پیکانی وابسته‌های وابسته: ۴۰۶ گزینه (۳)

گزینه (۲): احتمال جفاها دشمنان

گزینه (۱): در رندان شوق

گزینه (۴): آزار دلم / نرگس مست وی

گزینه (۳): معجزات پنج پیغمبر

قبل از یافتن نقش‌ها باید بیت را به شکل دستوری مرتب کنیم و از شیوه‌بلاغی ۴۰۷ «گزینهٔ ۲»

خارج کنیم؛ بلیل شب خیز خوشالحان همه شب در هوای گل روی تو همنفس خواجو بود.

نهاد مضاف‌الیه مضاف‌الیه مسند

«را» فک اضافه است، خواجو را همنفس = همنفس خواجو.

بررسی گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): سه نقش تبعی: بر و بازو - خوشترash و رعنا ۴۰۸ «گزینهٔ ۳»

- هیجان و شور / گزینهٔ (۲): الگوی نهاد + مفعول + فعل = نوجوانی ... دروازه‌ها ... را پشت سر می‌گذاشت. / گزینهٔ (۳): حذف به قرینه وجود ندارد. / گزینهٔ (۴): سوار بر اسبی سینه‌فرارخ» و «پیشاپیش سپاه خود» هر دو، نقش قیدی دارند.

صفت‌های پیشین: چه پاییز (صفت تعجبی) - این برگ (صفت اشاره) - کدام نی ۴۰۹ «گزینهٔ ۲»

(صفت پرسشی) - همه نوا (صفت مبهم) - [همه] نغمه (صفت مبهم) که به قرینه لفظی حذف شده است.؛ صفت‌های پسین: پاییز دلنوza (صفت فاعلی) - برگ خشک (صفت مطلق) - زمین سرد (صفت مطلق) - زمین ... بی‌روح (صفت بیانی) - نی روح بخش (صفت فاعلی).

معنی «ماندن» در بیت دوم: یار مرا در غم و درد بماند (وها کرد) و رفت. معنی ۴۱۰ «گزینهٔ ۲»

«ماندن» در ایات دیگر: باقی‌ماندن.

نقش قافیه‌ها: (الف) شورچشمانی که داغ ما نمکدان (مسند) ساختند (۴۱۱ «گزینهٔ ۱»)

گردانیدند) (ب) وای بر شمعی که بهر نه شبستان (متهم، بهر): حرف اضافه) ساختند (ج) تنگ‌چشمانی که با ملک سلیمان (مضاف‌الیه) ساختند (د) هم ز پهلوی نزار خود نیستان [را] (مفهول) ساختند.

نمودار درست: دوستان نسبتاً مجرب گروه آموزشی ۴۱۲ «گزینهٔ ۴»

نقش واژه‌ها: ابتدا هر مصراع را از شیوه‌بلاغی خارج می‌کنیم، تا نقش‌ها رخ‌نمایی کنند! ۴۱۳ «گزینهٔ ۴»

سخن‌چین جنگ قدیم را تازه کند (= گرداند) - نیک‌مرد سلیم [را] به خشم آورد. مفعول مسند نهاد

وابسته‌های پیشین: این نغمه (صفت اشاره) - همان کلمات (صفت اشاره) - ۴۱۴ «گزینهٔ ۳»

داناترین استاد (صفت عالی) - یک لحظه (صفت شمارشی اصلی)؛ وابسته‌های پسین: دل (= دل من: مضاف‌الیه) - نغمه آسمانی (صفت نسبی) - کلمات شورانگیز (صفت فاعلی) - استاد جهان (مضاف‌الیه).

معنی «گذشتن» در گزینهٔ دوم: عبور کردن، بالاتر رفتن؛ معنی «گذشتن» در ۴۱۵ «گزینهٔ ۲»

گزینه‌های دیگر: مردن.

نمودارهای صحیح: ۴۱۶ «گزینهٔ ۲»

گزینهٔ (۱): حلقة زلف سیاهش، گزینهٔ (۳): غلام همت آن رند، گزینهٔ (۴): آن زیارتگه رندان جهان ۴۱۷ «گزینهٔ ۲»

بررسی الگوی دستوری گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): «ساختن» در معنای سازش کردن: نهاد +

متهم + فعل / گزینهٔ (۲): «کردن» در معنای گردانیدن: نهاد + مفعول + مسند + فعل / گزینهٔ (۳):

«رسیدن» در معنای وصل شدن: نهاد + متهم + فعل / گزینهٔ (۴): است، فعل ربطی: نهاد + مسند + فعل.